

JIŘÍKOVINY

Horní Jiřetín a Černice info, únor 2017

www.hornijiretin.cz

*Vážení čtenáři,
zima se s námi pomalu loučí. Letos
jsme si ji mohli užít naplno. Po
několika letech nám zamrzly naše*

*rybníky a propůjčily své plochy
bruslařům. I sněhu bylo po delší
době více než dost. Na své si
tak přišly i děti a všechny různé*

*dopravní prostředky, s jejichž
pomocí se dá sjet menší či větší
kopec. Redakce městských listů
vám přeje krásný konec zimy!*

Slovo starosty

V závěru minulého roku jsme nakoupili řadu užitečných předmětů, které našim občanům i příchozím či projíždějícím návštěvníkům nejen zpříjemní život, ale mohou také výrazně přispět k větší bezpečnosti ve městě. Jde o větší množství parkových laviček a venkovních odpadkových košů, o některé dosud chybějící dopravní značky a zpomalovací pásy. Zcela novým prvkem bezpečnosti v Horním Jiřetíně pak budou měřiče rychlosti – radary, které chceme nainstalovat na všechny vjezdy do města a také do blízkosti školy. Bylo pořízeno celkem pět těchto měřičů, z nichž tři budou napájeny elektrinou z veřejného osvětlení a zbylé dva jsou vybaveny solárním panelem pro nezávislé napájení. Zkušenosti s provozem těchto zařízení ve stovkách obcí jsou velmi dobré, a proto lze předpokládat, že také u nás budou měřiče rychlosti přínosem. Věřím, že většina řidičů je slušných a při upozornění na překročení nejvyšší dovolené rychlosti

zpomalí. Nechali jsme také vyrobit řadu místních informačních směrových tabulek, abychom postupně doplnili celý informační systém města a okolí. S instalací všech uvedených prvků začneme ihned, jak nám to počasí dovolí.

Na přání mnoha rodičů a školní rady budeme během následujících týdnů řešit složitou a mnohdy velmi nebezpečnou dopravní

situaci v okolí obou našich školních budov. Vzhledem k mimořádně vysokému počtu vozidel, která se zde po ránu otáčejí, dochází k řadě kolizních situací, v jejichž důsledku jsou ohroženy především naše děti. Půjde zejména o úpravy dopravního značení, které nyní projednáváme s odborem dopravy MěÚ v Litvínově.

Vladimír Buřt

Rozhovor s Renatou Schlögelovou

Čistírna odpadních vod v Horním Jiřetíně vypadá ze silnice celkem nenápadně. Teprve když přijedete blíž, uvidíte, kolik se toho v areálu skutečně schovává. Vedle nádrží a čerpadel také třeba velín nebo aktivační nádrž. O tom všem se v rozhovoru pro městské listy rozovídala Renata Schlögelová, která se o čističku stará a dohlíží na proces čištění vody.

Jak dlouho již čistička funguje?

V přímém provozu zhruba rok a půl.

Kolik litrů odpadních vod denně do čističky přitéká?

V průměru to je kolem 300 metrů krychlových (300 000 litrů).

Čím začíná proces čištění?

Odpadní vody přitékají do čerpací stanice, která je osazena česlicovým košem. Tam se usazují ty nejhorší nečistoty. A samozřejmě i nečistoty, které do kanalizace vůbec nepatří. Zde jsou dvě čerpadla, která přečerpávají vodu na mechanické předčištění.

Co do kanalizace určitě nepatří?

Dětské pleny, různé hygienické potřeby, olej a tak podobně. Vůbec nejhorší jsou vlhčené ubrousky, které se nerozloží. Podle zmíněného seznamu to vypadá, že více nezodpovědné jsou ženy.

Našla se i nějaká kuriozita?

Vedle tisíců tyčinek do uší jsme našli třeba i zubní protězu.

Jak často je nutné česlicový koš čistit?

Zhruba každý týden. Záleží to hlavně na tom, co všechno tam lidé hodí.

Co následuje po vyčištění nejhorších nečistot?

Pak jsou to mechanické česle, které zachytí to, co projde česlicovým košem. Zde se odděluje hmota podobající se písku nebo hlíně, která silně zapáchá, a shrabky z česlí. Odtud směřuje voda do aktivační nádrže.

Co se v aktivační nádrži děje?

Tam se voda provzdušňuje a bakterie ničí nečistoty. Aby se to lépe sráželo, přidáváme i chemikálie. Ale jinak je samot-

né čištění hlavně na bakteriích. Posledním procesem čištění je potom mikrosítový filtr, kterým voda prochází jako čistá voda do potoka. Kal z aktivační nádrže čerpáme do kalojemů, kde uzrává, a jako stabilizovaný kal ho zpracováváme na odstředivce. Takto zpracovaný kal se podobně jako zmíněný „písek“ vyváží. Lze ho i využívat také jako hnojivo.

Součástí čističky je také velín, hlavní řídicí místnost. Je možné celý proces ovládat automaticky?

Je to automatické, ale i přesto je potřeba dělat některé věci ručně. Ani lopatě se občas nevyhnete.

Jiří Beneš

Renata Schlögelová...

... se narodila roku 1967 v Mostě. Vystudovala chemické učiliště a ekonomickou školu. V chemickém průmyslu pracovala pětadvacet let. Čističku odpadních vod v Horním Jiřetíně řídí od roku 2014.

Sněhulákoviny ve ŠD v ZŠ a MŠ Horní Jiřetín

V mrazivý čtvrtek 19. 1. 2017 se děti ze ŠD se svými rodiči sešly na školní zahradě. Vytvořit sněhuláka z přemrzlého sněhu nebylo vůbec snadné, ale všichni se pustili s chutí do práce a dovedli si hravě poradit. Sněhuláci nestáli, ale leželi a moc jim to slušelo. Děti si užily spousty legrace a rodičům patří velký dík, že přišli svoje děti podpořit. Všichni byli za svou snahu odměněni malou sladkostí.

Irma Vaňková

Foto: Irma Vaňková

Pololetní hodnocení v KD v Horním Jiřetíně

V úterý 31.1.2017 proběhlo v Kulturním domě v Horním Jiřetíně slavnostní hodnocení 1. pololetí školního roku 2016/17 – krátce po 12.00 hod. pro žáky 1. stupně a po té pro žáky 2. stupně. K žákům promluvila paní ředitelka a učitelé krátce zhodnotily práci třídních kolektivů. Pochválili jedince, kteří si za svou práci v prvním pololetí zasloužili odměnu za prospěch, chování, reprezentaci školy a další zásluhy.

Irma Vaňková

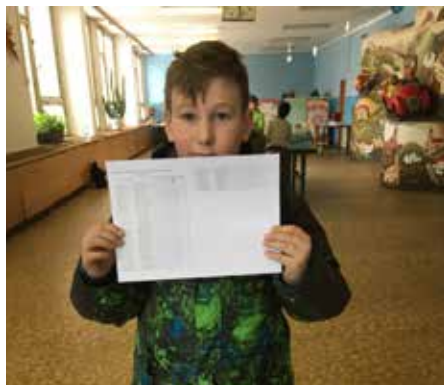

Foto: Jiří Beneš

Okresní kolo matematické olympiády – SVČ Most

V úterý 25. 1. 2017 se konalo okresní kolo matematické olympiády v Mostě ve Středisku volného času. Z naší školy se odvážil jeden reprezentant, z páté třídy Martin Dolniak. Žáci z pátých tříd řešili samostatně 3 úlohy, na které měli 90 minut. Martin měl úlohy vyřešené velice brzy. Z výsledků jsme měli radost a Martin si zasloužil pochvalu. Ze 43 zúčastněných se Martin umístil na 8.–15. místě.

Lucie Divkovič

Přetahování lanem – SVČ Most

Ve čtvrtek 19. 1. 2017 jsme se společně s žáky z páté a čtvrté třídy vypravili na soutěž v přetahování lanem. Soutěž se konala ve Středisku volného času. Tam probíhala ve dvou tělocvičnách systémem každý s každým, soutěžili zvlášť družstva dívek a chlapců.

Družstva byla čtyřčlenná a celkem bylo osm soutěžících škol. Dívky si vedly velice dobře a umístily se na třetím místě v souboji s ostatními družstvy dívek. Chlapci bojovali a i přes obrovskou konkurenci se umístili na pátém místě. Poté, co byly sečteny body jak družstev dívek, tak chlapců,

celkovým umístěním pro naši školu bylo čtvrté místo. Žáci byli šikovni, jak v přetahování, tak v podporování druhých družstev. Přivezli jsme si pěkný diplom.

Lucie Divkovič

Napoleonské války – Muzeum ve škole

Před koncem pololetí navštívil žáky 8. třídy pan Jiří Šlajnsa z Oblastního muzea v Mostě. Zajímavě žákům přiblížil Francii a Evropu v době napoleonských válek. Seznámil je s osobností Napoleona Bonaparta, společně si prohlédli výzbroj a výstroj tehdejší armády a pochopili důležité souvislosti s dalším vývojem na evropském kontinentu. Dvouhodinový program doplnil praktickými ukázkami střelby, nabíjení a bojových formací. Panu Mgr. Šlajsnovi patří velký dík za poutavé vypravování.

V úterý 25. 1. 2017 se žák 5. třídy ze ZŠ a MŠ Horní Jiřetín Martin Dolniak zúčastnil okresního kola matematické olympiády kategorie Z5, které se konalo ve Středisku volného času v Mostě. Olympiády se účastnilo celkem 43 žáků a Martin získal pěkné 8.–15. místo.

Irma Vaňková

Foto: Irma Vaňková

Okresní kolo soutěže v anglickém jazyce – SVČ Most

V úterý 14. 2. 2017 a ve čtvrtek 16. 2. 2017 se Matyáš Moulis ze šesté třídy (v úterý) a Valerie Štáfková z deváté třídy (ve čtvrtek) zúčastnili soutěže v anglickém jazyce. Soutěž byla okresní a konala se ve Středisku volného času v Mostě. Soutěž probíhala ve dvou částech. Nejříve museli splnit část, kde podle slyšeného textu odpovídali písemně na otázky. V druhé části se museli představit a konverzovat na dané téma. Chválíme žáky za reprezentaci školy, i přestože konkurence byla velká.

Lucie Divkovič

Školní kolo olympiády v německém jazyce

Dne 16. ledna se na naší škole uskutečnilo školní kolo olympiády v německém jazyce, kterého se zúčastnili nejlepší žáci osmého a devátého ročníku. Vítězkami školního kola se stala hned tři děvčata se shodným počtem bodů – Vanesa Melisa Dundrová, Eliška Türbová a Tereza Marková. Tím ale olympiáda nekončila. Podle instrukcí z pozvánky na okresní kolo bylo nutné vybrat jednoho vítěze, který bude reprezentovat naši školu právě v okresním kole. Dívky tak dostaly ještě „rozstřelový“ test, který určil definitivní vítězku a postupující do okresního kola. Tou se stala Vanesa Melisa

Dundrová, které tímto gratulujeme a držíme palce 15. 2. 2017, kdy se koná okresní kolo olympiády v německém jazyce v Mostě.

Marek Moudrý

Školní kolo olympiády v českém jazyce

V týdnu 23.-27.1.2017 si žáci 8.a 9.třídy ověřovali své znalosti z českého jazyka při vypracovávání zadání 43.ročníku školního kola olympiády v českém jazyce. Žáci 9.třídy se do toho pustili všichni – příprava na přijímací zkoušky. Z 8. třídy pouze ti, co měli zájem a chtěli si své vědomosti a znalosti ověřit. Zadání nebylo lehké, ale přesto se s ním všichni nakonec nějak popasova-

li. Olympiáda měla dvě části – jazykovou a slohovou. Za jazykovou část se dalo získat maximálně 23 bodů. Ve slohu to bylo 10. Nejlépe si vedla Markéta Zálešáková a Petr Význer, kteří tím postupovali do okresního kola, které se uskutečnilo 1.2.2017 v CVČ Most. Tam se stejným počtem dosažených bodů skončili na 21. místě. Děkujeme za reprezentaci naší školy. *Martina Koptová*

V květnu nás čeká speciální SHOW

Truck Trial Team Horní Jiřetín připravuje společně s městem Horní Jiřetín první TRUCK TRIAL SHOW v Horním Jiřetíně. Akce se koná u příležitosti deseti sezon, kdy se Truck Trial Team Horní Jiřetín úspěšně zúčastňuje mistrovství České republiky v truck trialu.

Akce bude pojata víceméně jako společenská událost určená pro širokou veřejnost nejen z Horního Jiřetína, ale i širšího okolí. Jak název napovídá, budou hlavním bodem programu samozřejmě soutěžní speciály, které budou své schopnosti předvádět na předem připravené trati. V rámci akce sice nebudou probíhat klasické závody, protože to by pro diváky nemuselo být až tak zajímavé, posádky však budou zdolávat vytyčené branky podle regulí mezinárodně platných pravidel pro truck trial, aby předvedly, o čem vlastně truck trial je. Na rozdíl od klasických závodů, kdy se v sekci pohybuje vždy jen jedno vozidlo, se tady ve vymezeném prostoru bude naráz pohybovat vozidel více. Divák tak bude mít stále na co koukat. Na závěr dne pak budou probíhat velice oblíbené volné jízdy, a to jak mezi diváky, tak mezi posádkami. Otevře se tak prostor pro tu pravou podívanou. Trucktrialovou show bude provázet profesionální moderátor, který diváky seznámí se základními pravidly a spoustou zajímavostí ze zákulisí tohoto sportu. Účast na této akci již přislíbilo šest

posádek, především z kategorie největších třinápravových vozidel.

První TRUCK TRIAL SHOW Horní Jiřetín se bude konat 7. května 2017 od 10:00 hodin. Konec akce naplánován není.

Petr Leichner

Samozřejmostí bude možnost občerstvení se v několika stáncích po celou dobu konání akce. V přípravách je také bohatý doprovodný program. Stěžejní program doplní vystupy místních spolků, chybět nebudou ani atrakce pro děti a večerní afterparty.

Školní kolo v recitační soutěži

V úterý 14. 2. 2017 – na „Valentýna“ – probíhalo v naší škole recitační odpoledne. Soutěžilo se celkem ve čtyřech kategoriích. Prvníáci, 2. a 3. třída, 4. a 5. třída a z druhého stupně se zúčastnily pouze dvě recitátorky – Simona Slavíková a Adéla Sigmundová, kterým patří velká pochvala! Všichni podali maximální výkony, za které byli ti nejlepší náležitě oceněni. Užili jsme si krásné, kulturní odpoledne. Poděkování patří účinkujícím, porotě a publiku, které přišlo naše umělce podpořit. *Martina Koptová*

Školní kolo biologické olympiády

Hned na začátku 2. pololetí se 20 žáků 2. stupně naší školy pustilo do nelehkého školního kola biologické olympiády. Nejprve je čekala teoretická část a pak praktická – poznávání rostlin a živočichů. Nejlepší 3 z každé kategorie postupují do okresního kola. Čeká je však ještě vypracování vstupního úkolu, který je podmínkou účasti.

Lenka Dubnová

Jaroslav Suchánek v kulturním domě

V lednu navštívil sál kulturního domu bývalý sportovní komentátor, moderátor, redaktor a novinář Jaroslav Suchánek. Do Horního Jiřetína přijel společně s písničkářem Pepou Štrosssem a podělil se s návštěvníky o své zážitky ze sportovní branže. Nevynechal ani několik trefných postřehů ze současnosti a přečetl také několik frází ze své knihy Blbiny z ústní dutiny, podle které získala jeho talk show v kulturním domě svůj název. Diváci tak měli možnost poslechnout si zajímavosti třeba o Věře Čáslavské nebo Emilu Zátopkovi. Připomněl také, že v Horním Jiřetíně není ve svém životě poprvé, a poděkoval všem zúčastněným za přízeň.

Radek Vrábek

Foto:
Jiří Beneš

Krajské přebory jednotlivců v Litoměřicích

Tři stolní tenisté z Horního Jiřetína se zúčastnili krajských přeborů jednotlivců ve stolním tenisu, které se konaly v Litoměřicích. Turnaje se celkem zúčastnilo 32 hráčů ze všech regionů Ústeckého kraje. Nejlépe si vedl Jakub Röber, který porazil ligového hráče Pivoňku z Krupky. Zdeněk Hylský v těžké skupině ligových hráčů, vesměs o 50 let mladších, tentokrát neuspěl. Benjamínek

z Horního Jiřetína, Filip Vondráček (B. Most), ještě na své starší soupeře nestačil, ale získal cenné zkušenosti.

Zdeněk Hylský

Na snímku Josefa Vondráčka jsou nejstarší a nejmladší účastník, Filip Vondráček a Zdeněk Hylský, mezi nimiž je věkový rozdíl přesně na den 57 let!

Bowling není hospodská zábava, je to naopak plnohodnotný sport!

V několika číslech městských listů jste již mohli sledovat výsledky a snažení hornojitřetinských fotbalistů, gymnastek a stolních tenistů, ovšem v řadách našich sportovců najdeme i zástupce méně obvyklých sportů. Dnes se poprvé společně podíváme na výsledky dvaadvacetiletého Lukáše Homoly, který se věnuje sportovnímu bowlingu.

Lukáš začínal s bowlingem stejně jako většina z nás, šel si ho zahrát na rodinnou oslavu do Litvínova. V této činnosti našel zalíbení a postupně začal navštěvovat bowlingové centrum pravidelně. Zde si ho všiml místní číšník, který mu doporučil účast na juniorském turnaji, který se konal v listopadu roku 2006. Lukáš se umístil na druhém místě hned za zkušeným hráčem, což ho motivovalo k dalšímu rozvoji. Seznámil se v této době se svým prvním trenérem, se kterým své začátečnické dovednosti vylepšoval přibližně dva roky. Své další kroky pak směřoval ke zkušenějším trenérům z Ústí nad Labem a z Prahy.

Dnes je Lukáš již třetím rokem členem české bowlingové reprezentace. Za tu dobu má na svém kontě řadu úspěchů, na MČR získal se svými spoluhráči dvakrát titul mezi tříčlennými družstvy, jedenkrát si připsal titul mistra České republiky mezi jednotlivci, jednou titul na MČR dvojic a v mládežnických kategoriích vybojoval dvakrát

titul juniorského mistra družstev ČR. Stabilitu svých výkonů prokazuje především na dvou nejnavštěvovanějších komerčních turnajích v České republice, kde se pravidelně umísťuje v celoročních sériích na stupních vítězů. Své nejvýraznější úspěchy ale přivezl z mezinárodní bowlingové scény. Zkušenosti ze svého prvního, jak sám říká, ne příliš úspěšného, mezinárodního MS kadetů do 21 let v Hongkongu zužitkoval na MS mužů ve Spojených arabských emirátech v Abú Dhabí, kde se v jednotlivcích umístil na 114. místě mezi 270 konkurenty z více než 40 zemí z celého světa. Přičemž zatím nejlepší dosavadní české umístění na tomto mistrovství bylo kolem 90. místa.

V tomto roce můžeme držet Lukášovi palce při kvalifikační sérii turnajů na MS mužů v Kuvajtu 2017, na které bude vybráno šest reprezentantů za ČR.

Marek Moudrý

Začátek zimní přípravy mládeže

Po vánočních svátcích začala zimní příprava i našim mládežnickým mužstvům. Příprava na sezónu probíhá převážně v sokolovně. Dorostenci občas zavítají i ven na „umělkou“ a letos si přípravu vylepšili o kondiční cvičení ve fitness Flora. Mladší ročníky by se měly zúčastnit zimních turnajů ve sportovní hale, kde hlavně na Meziboří je vypsáno velké množství mládežnických turnajů. Někteří z našich nejmladších sportovců už sehráli i přátelské utkání, kdy kluci zavítali do Chomutova, kde bylo jasně vidět, jak někteří bez tréninku nemohou stíhat. Snad se podaří zajistit soustředění, které hodně pomohlo s přípravou v loňském roce, bohužel počasí fotbalu moc nepřeje. Jarní část soutěží začíná již v březnu, ale je otázkou, v jakém stavu bude naše hřiště. Více informací k začátku sezóny přineseme v dalším vydání.

David Relich, red. upravil Marek Moudrý

Zpráva o florbalovém zájmovém kroužku

V množství zájmových aktivit, na které se žáci ZŠ a MŠ Horní Jiřetín mohou přihlašovat, najdeme i kroužek florbalový, kterého se ujal Jan Vatr. Velký sportovec a učitel vede hned dvě skupiny mladších i starších sportovních nadšenců. „Už po několika trénincích jsme dostali nabídku zúčastnit se florbalového turnaje v Litvínově, který pořádal tamní Bivoj,“ uvedl Jan Vatr, který hrával tento sport aktivně v několika ligových soutěžích. „Do turnaje jsme se přihlásili i přesto, že jsme byli v počátcích florbalového umění. Byl to křest ohněm. Nadšení a pocit reprezentovat školu byl v očích dětí ale obrovský,“ okomentoval vedoucí zájmového kroužku. Z předvánočního turnaje si mladší děti nakonec neodnesly žádnou z cen, přesto to byla velmi cenná zkušenost. Mile překvapily starší děti, které již zkušenosti s florballem mají a hrály velice dobře. Na turnaji skončily třetí. „Doufám, že budeme v dobrých výsledcích pokračovat, a těším se na další florbalovou práci s dětmi. Za

pomoc s kroužkem bych chtěl touto cestou poděkovat Františku Sotakovi,“ dodal Jan Vatr.

Jiří Beneš

Na snímku jsou Adam Kraus, Matěj Kohout, Natálie Sotáková, Dan Karas, Matěj Pošta, Adam Havlíček, Petr Fryček, Tobiáš Tvrdek, Marti Kužel.

Foto: Jan Vatr

Foto: bowlingfoto.cz

Sněžěnka – první posel jara!

Sněžěnka podsněžník (latinsky *Galanthus nivalis*) je drobná jarní rostlina z čeledi amarilkovitých. Známa je také jako sněžěnka bílá či sněžěnka předjarní. V českých zemích se mnoho let těší velké oblibě, protože spolu s bledulemi patří k prvním předjarním rostlinám, které slibují brzké oteplení. Do zdejšího mírného pásu však byla převezena z podstatně teplejších středozemních oblastí.

Tato drobná trvanka s přímým oblým stonkem dorůstá v průměru 15 až 20 centimetrů. Kvete malými kvítky s bílými okvětními lístky. Ty vnitřní jsou světle zeleně olemovány. První květy sněženek můžete vidět již od poloviny února, kdy sněžěnky začínají kvést. Zpravidla vykvétají od února do dubna.

Sněžěnka má svůj původ pravděpodobně v době ledové. České pojmenování **sněžěnka podsněžník** vystihuje i to, že kvete ještě ve sněhu. Tato drobná a všemi obdivovaná květinka je jedovatá. V posledním století, zvláště posledních desetiletích, se výskyt sněženek rychle snižuje, protože je ničí orba a chemizace.

Je známo asi 14–17 druhů sněženek, které jsou rozšířeny v Evropě, jihozápadní Asii a v severní Africe.

Největší populace sněženek se nacházejí v lužních lesích – čím víc na jihovýchod,

tím je jejich výskyt bohatší. Naopak, čím dále od nás severozápadním směrem, tím je sněženek méně a méně.

Krása sněženek vyplývá z prostoty. Stačí se k nim na chvilku sklonit, podívat se pořádně zblízka a hned si uvědomíme jejich výjimečnost. Nad trsy svěže zelených trávovitých listů, na štíhlých stvolech a ještě tenkých květních stopkách se ve vánku kolébají sněhobílé květy, připomínající malé lampičky, které zahrádku rozsvítí ve dnech, kdy to nejméně čekáme.

Lucie Dandová

Zajímavost – Sedlnické sněženy

Nevšední přírodní památka se rozprostírá na několika lokalitách území obce Sedlnice (obec Sedlnice se nachází v okrese Nový Jičín, kraj Moravskoslezský, pozn. red.). Husté koberce sněženek zde odedávna ohlašovaly místním obyvatelům přicházející jaro.

Sněženy naleznete v obci Sedlnice vždy brzy z jara prakticky všude, zejména na březích potoka Sedlnička a v **bývalém zámeckém parku**. Celá lokalita je vyhlášena za **chráněné území**.

Foto: www.jablib.cz

Fakta o sněžence

Sněžence se lidově říká také sněhovka, koukoříček nebo vyskočilka.

Latinský název *Galanthus* v překladu znamená mléčně bílá květina.

Sněžěnka podsněžník u nás roste ve volné přírodě. Pozor! Je chráněná!

Bruslení na ledě

Rybníky v okolí Horního Jiřetína a Černic po letech opět pokrýl led. Nadšení jsou malí i velcí bruslaři. Zamrzlá hladina rybníků připomíná křišťálové zrcadlo. Bruslení na venkovní zamrzlé ploše ale dokáže být velmi nebezpečné. Proto připomínáme, že je nutné, aby byli bruslaři opatrní, na hromadné bruslení je doporučena síla ledu sedmáct centimetrů.

Kdy a kde se ale vzaly brusle?

Archeologické nálezy různých kostěných bruslí, vyrobených ze zvířecích – převážně stehenních – kostí, můžeme nalézt na území Ruska, Skandinávie, Velké Británie, a dokonce i na území České republiky. Později Keltové, kteří prosluli tím, že uměli zpracovávat železo, vynalezli železný pásek, který jestliže se zasadil do dřevěné destičky, umožnil rychlý pohyb na ledě. A předchůdkyně našich bruslí byly na světě.

Bruslilo se i ve středověku, tehdy to bylo především pro pobavení. Podle obrazů starých mistrů bylo bruslení lidovou zábavou, na jiných místech však jen výhradním právem šlechty. Sám císař Rudolf II. uspořádal na svém dvoře roku 1610 velký karneval na ledě, který bezpochyby přispěl k rozšíření této kratochvíle.

Za vlády Ludvíka XVI. se bruslilo také

v Paříži. Mezi historické postavy, které bruslení také uchvátilo, patřili Madame de Pompadour, Napoleon Bonaparte, Napoleon III. nebo Stuartovci.

První bruslařský klub byl založen roku 1742 v Edinburghu. A u nás tomu bylo v roce 1889, kdy Josef Rössler-Ořovský založil v Praze Bruslařský závodní klub. Dalším důležitým mezníkem byl rok 1931, kdy bylo v Praze na Štvanici otevřeno první

umělé kluziště. A to už postupně přicházely na scénu jednotlivé bruslařské sporty jako krasobruslení, rychlobruslení nebo snad nejpopulárnější sport na bruslích – lední hokej.

Ten u nás v Čechách zakořenil tak, že pokud se dnes někde objeví nějaká charakteristika České republiky, tak se tam kromě, piva a skla objeví i tento kolektivní sport.

Lucie Dandová

Foto: Jiří Beneš

Hromnice

Na začátek února připadá lidový svátek Hromnice.

Hromnice vítaly první připomínky jara a měly velkou spojitost se světlem, zejména s ohněm. Tento den se v kostele před mší svítily svíce, kterým se říkalo hromničky. Během bouří je naši předkové stavěli zapálené do oken a modlili se za odvrácení možné pohromy. Na Hromnice se často sklízely betlémy z chrámů i z domácností, odstrojoval se vánoční stromček. Také bývalo zvykem dávat hromničku do rukou umírajícímu, aby její světlo svítilo dušičce na cestu do nebe. Na Chodsku se věřilo tomu, že kdo by na Hromnice tancoval, ten by zemřel bez světla. Na Chrudimsku, věřili,

že hospodář musí 3krát s posvěcenou svící obejít úly a modlit se, což přinese zdravé včely a hojnost medu. Na Hromnice se nesmělo šít ani vyšívat, naši předkové věřili, že jehla v tomto čase přitahuje blesky.

V době prvního jarního zahřmění byl dle staroslovanských zvyků očekáván příchod boha Peruna. Věřilo se, že před hromovým rachotem jarního Peruna prchají zlí duchové a zalézají do svých skrýší. A tak lidé přemísťovali ve světnicích nábytek, rachotili s nádobím a před vraty zatínali do země sekery (sekera je atribut Peruna), aby pomohli zlým duchům odehnat. Tyto zvyklosti byly zaznamenány až do 19. století.

K Hromnicím se váže celá řada pranostik, odhaduje se, že jich bude kolem čtyřiceti. Nejznámější je: Na Hromnice o hodinu více.

Dny se prodlužují, noci krátí. Důkaz, že jaro už není tak vzdálené. Slunce zapadá o hodinu později než během Vánoc nebo Nového roku. A den se bude dál prodlužovat. Jen za první únorový týden o víc než 20 minut. Na konci měsíce bude den ve srovnání se začátkem února o hodinu a půl delší. V tento den lze také vypořizovat, kdy už se vytouženého sluníčka dočkáme. Na Hromnice chumelice, přijde brzo jaro. A naopak: Svítí-li slunce na Hromnice, bude zimy o šest neděl více a bude úrodný rok. Naši předkové mimoto tvrdili, že prší-li na Hromnice, bude na jaře sněžit. A ještě další důležité poučení: Zelené Hromnice – bílé Velikonoce.

A jelikož bylo na letošní Hromnice zamračeno a sněžilo, můžeme se dle pranostiky těšit na brzký příchod jara. *Lucie Dandová*

Tak po letech přišla...

Ano, letošní Paní zima přišla opravdu v luxusním bílém kožichu a s mnoha efekty. Mnozí z nás na ni nadávají, ale věřte, že pro přírodu v našich zeměpisných šířkách je pozeňáním. Nebývalá sněhová nadílka pokrývá vysušené svahy Krušných hor a slibuje tak částečné doplnění srážkového deficitu z let minulých. Pro obyvatele našeho města, kteří jsou ve většině vášnivými houbaři, přináší nadějně vyhlídky houbařské sklizně a pro stromy zaslužený čas klidu, potřebný k jejich regeneraci. Na našich zahradách odpočívají pod peřinou sněhu všemožné rostlinky, chráněné před mrazem. Ano, zima je pro nás všechny velice důležitá. O co těžší zima, o to větší těšení na jaro! I to mají všichni tvorové, včetně člověka, společné. Na rozdíl od člověka, který se před mrazem a sněhem může schovat v teple domova, jsou na tom zvířátka ve volné přírodě o hodně hůře. Je to období boje o přežití a vítězí jen ti nejsilnější. Některá v těžkých dobách hledají pomoc i v blízkosti našich příbytků. Nejvíce je to patrné u ptáčků zpěváků. Je hezkým lidským zvykem ptákům v tomto období pomáhat. Do krmítek našich zahrad přilétají ve velkém množství a my máme možnost vidět, kolik druhů v našem okolí žije. Budete až překvapeni, jak exoticky někteří z nich vypadají. Jsou to ti, které po většinu roku okolo sebe ani nespátíte. Např. dlask tlustozobý vypadá se svým silným zobákem jako menší papoušek a hýl obecný vás uchvátí svým červeným zbarvením. A co teprve mlynařík dlouhoočasy. Je to roztomilý malý plyšáček. Jeho tělíčko je dlouhé pouhé 4 cm. V porovnání s ním je taková žluna zelená opravdovým obrem. Ti z vás, co již umístili krmítka na dohled od svých oken, mi dají zapravdu, že pozorování ptáků je záliba, která vás „dostane“ – lepší než televize. Za oknem se stále něco děje. Brzy zjistíte, že ptáčci do-

držují určitá pravidla. Mají své časy krmení a svůj řád. Zachovávají určitou hierarchii a respekt. Nejspořádanější a k sobě tolerantní jsou sýkorky – jak důstojnější koňadra, tak i odvážný rošťák modřinka. Průběžně přilétají a odlétají se semínky slunečnice – žádné spory ani rvačky. To zvonci nebo stehlíci – to už je jiná – ve velkém množství okupují krmítka a nechají po sobě „binec“ v podobě vylopaných slupek. Větší ptáci si svým přiletem sjednají respekt ostatních, kteří na chvíli vyklidí pole (kos, strakapoud, hrdlička či sojka). Čím větší pták, tím větší respekt. Na krmítkách se však neodehrávají jen tyto ptačí telenovely, ale můžeme zažít

Foto Pavel Hogen

i krutá dramata. V okolí krmítek jsou připraveni i dravci, kteří s trpělivostí vyčkávají a okamžitě využijí neopatrnosti a nepozornosti hladových strážníků. Jak je to podobné životu v lidské společnosti... Na závěr moje doporučení – pořídte si krmítka a pozorujte ptáky. Nejenom, že jim pomůžete přečkat těžké období, ale zároveň se můžeme od nich hodně naučit – disciplíně, řádu, obezřetnosti a hlavně i toleranci, která je v této rozjité době tak důležitá.

P. S.: Nemáte možnost mít vlastní krmítka? V parčíku naproti postě je umístěno jedno „veřejné“. Ptáci vám budou vděční za hrst slunečnice a na jaře vám to bohatě splatí svým zpěvem. *Hana Krejčová*

PROKLETÍ A GENIÁLNÍ přednáška

21. 3. / 18 hodin / KULTURNÍ DŮM –
ZASEDACÍ MÍSTNOST
Přednáška Jiřího Beneše
zavede posluchače do 19. století
k prokletým básníkům.

AUTORSKÉ ČTENÍ Jarmila Křížová

28. 3. / 17 hodin
KULTURNÍ DŮM – KNIHOVNA
Autorské čtení spisovatelky
a knihovnice Jarmily Křížové.

Svět pod hlavou

Jak jsme již několikrát informovali, místa na Mostecku, v okolí Horního Jiřetína, Černic či na zámku Jezeří byla tento rok mnohokrát využita pro natáčení seriálů. Jedním z nich byl i seriál z produkce České televize Svět pod hlavou od režisérů Marka Najbrta a Radima Špačka. Hlavní roli policisty Filipa Marvana ztvárnil herec Václav Neuzil. Další role byly obsazeny například Ivanem Trojanem, Janem Budařem či Kryštofem Hádkem.

Seriál je volnou adaptací britského počtu Life on Mars, v němž se policista žijící v současnosti náhle probudí v 70. letech 20. století. Ve Světě pod hlavou se hlavní hrdina

seriálu, též policista, po autonehodě vzbudí tentokrát v roce 1982. Od své britské předlohy se tedy samozřejmě česká verze liší, jelikož se hlavní postava ocitá v éře socialismu. Právě hledání autenticky vypadajících míst pro natáčení zavedlo tvůrce do Ústeckého kraje, zejména pak do Ústí nad Labem, Liberce, Mostu či Litvínova. Některé scény byly natáčeny například v bezprostřední blízkosti hnědouhelné pánve, či dokonce přímo v prostorách zámku Jezeří.

V seriálu se často setkáte s narázkami na stav místního regionu (zejména se týkají průmyslu a stavu krajiny) a záběry na zdevastované okolí, ať již jsou to omšelé domy, nebo přímo zničená krajina. Ze seriálu je znalost místní problematiky skutečně

cítit. Jedním z důvodů je, že dramaturgem je Tomáš Feřtek, který mimo jiné působí jako redaktor časopisu Respekt a o zdejší kraj se zajímá již delší dobu.

Svět pod hlavou se na obrazovkách setkává s velkým diváckým úspěchem. Většina diváků se díky němu dokáže skvěle vžít do atmosféry života v socialismu a ti, kteří ho zažili, se s předváděným obrazem většinou ztotožňují. Seriál si dává na autenticitě opravdu záležet. Bývá mu ovšem některými vytýkáno, že je až příliš velkou karikaturou fungování tehdejšího režimu či lidí. Jestli to tak podle vás je, nebo není, si můžete ověřit sami. Seriál běží na České televizi a je ke zhlédnutí též na internetových stránkách České televize. *Hana Krejčová ml.*

Minisérie Pustina získala hlavní cenu Trilobit

Televizní seriál, který se loni v létě natáčel mimo jiné i na zámku Jezeří, v Černicích a okolí povrchových hnědouhelných dolů na Mostecku, získává obdiv u diváků i kritiků. Český filmový a televizní svaz FITES ocenil osmidílné sociálně-psychologické drama z evropské produkce HBO hlavní cenou Trilobit pro rok 2017. Ocenění byli režiséři seriálu Pustina Alice Nellis i Ivan Zachariáš a scenárista projektu Štěpán Hulík, který spolupracoval také na minisérii Hořící keř, polské světoznámé režisérky Agnieszky

Holland, o Janu Palachovi. Pustina tak boduje nejen v Česku, ale také za hranicemi. Svou premiéru si televizní minisérie odbyla na filmovém festivalu v kanadském Torontu, následně ve francouzském Cannes a potom pokračovala k očím českých filmových fanoušků do Karlových Varů, kde první dva odvysílané díly sklidily vlnu nadšení i zvědavosti. Pustina se věnuje současným živým společenským otázkám a její autentičnost se vyrovnává světovým produkcím. V případě seriálu Pustina porota ocenila výjimečnou,

svěbytnou poetiku a naléhavou společenskou a mravní výpověď o našem světě. „Promyšlený scénář, nekonvenční režie, emotivní kamera i hudba a strhující herecké výkony z něj činí dílo světových parametrů,“ zhodnotil minisérii předseda poroty Vladimír Just.

Hodnocení Česko-Slovenské filmové databáze: 89%

52. nejlepší seriál 273. nejoblíbenější seriál

Radek Vrábel

Knihovna v Horním Jiřetíně v číslech

Otevřeno je **2krát týdně:**
úterý a pátek 14–18 hod.

2000

- počet čtenářů: 44, z toho 13 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 1 691 knih, z toho 345 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 249 návštěvníků

2001

- počet čtenářů: 39, z toho 8 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 1 250 knih, z toho 182 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 194 návštěvníků

2002

- počet čtenářů: 37, z toho 4 děti (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 1 342, z toho 114 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 160 návštěvníků

2004

- počet čtenářů: 47, z toho 21 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 1 070, z toho 197 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 190 návštěvníků

2005

- počet čtenářů: 47, z toho 22 dětí (do 15 let)

- počet výpůjček za rok: 1 935, z toho 352 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 244 návštěvníků

2006

- počet čtenářů: 28, z toho 5 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 1 584, z toho 102 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 173 návštěvníků

2014

- počet čtenářů: 114, z toho 36 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 3 889, z toho 593 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 709 návštěvníků

2015

- počet čtenářů: 185, z toho 74 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 7 757, z toho 1 101 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 1 635 návštěvníků

2016

- počet čtenářů: 202, z toho 78 dětí (do 15 let)
- počet výpůjček za rok: 8 410, z toho 1 282 pro děti
- za rok přišlo do knihovny celkem 1 989 návštěvníků

Během let 2014–2016 jsem odepsala přes 5 tisíc starých, opotřebovaných a nečtených knih a zapsala kolem 2 a půl tisíce titulů knih novějších a zcela nových. Nyní čítá náš knižní fond kolem 7 tisíc svazků. V současné době zpracovávám katalog knih alespoň v Excelu, abychom měli přehled, jaké tituly, autory a žánry ve fondu máme.

Občany našeho městečka velmi srdečně zvou do naší knihovny, kde si najde svou milou četbu jistě téměř každý. Otevřeno je v úterý a v pátek ve 14–18 hod.

Zájemce zvou na mé autorské čtení, které se bude konat 28. března (v úterý) v knihovně v 17 hodin.

Vaše knihovnice Jarmila Křížová

Retroparty s předsedou Lukeslem

31. 3. / 20 hodin
KULTURNÍ DŮM
HORNÍ JIŘETÍN
Vstupné: 50 Kč

MASOPUSTNÍ PRŮVOD 26. 2.

Město
Horní
Jiřetín

26. 2. / 15 hodin / TRIOLA – KULTURNÍ DŮM

Tradiční začínáme u oděvného závodu Triola
a končíme u našeho kulturního domu. Měsaky vítány.
Těšíme se na vás!

Koncert Pavla Dobeše

25. 3. / 20 hodin / KULTURNÍ DŮM HORNÍ JIŘETÍN
Vstupné: 130 Kč

Vstupenky na koncert folkové legendy lze kupovat
na MěÚ Horní Jiřetín v úředních hodinách:

PO 8.00–12.00, 13.00–17.00 hod.

ÚT 8.00–12.00, 13.00–15.00 hod.

ST 8.00–12.00, 13.00–17.00 hod.

ČT 8.00–12.00, 13.00–15.00 hod.

PÁ 8.00–12.00 hod.

Info: 725 136 863 / kultura@hornijiretin.cz

TURISTICKÝ PLES

17. 3. / 20 hodin

KULTURNÍ DŮM HORNÍ JIŘETÍN

Tradiční turistický ples
tentokrát s Josefem Náhlovským
a kapelou Kozí bobky.

Info: 777 072 134

TANEČNÍ SOUTĚŽ O JIŘETÍNSKOU ŠTOLU

Vážení tanečníci,

dovolte, abychom vás srdečně pozvali na 2. ročník taneční soutěže amatérských i profesionálních tanečníků,
která se uskuteční 22. 4. 2017 v Kulturním domě Horní Jiřetín. Přihlášky zasílejte prosím na e-mailovou adresu:

LOGGATOS@email.cz, nejpozději do 15. 3. 2017!

S pozdravem pořadatelé soutěže

MĚSTO HORNÍ JIŘETÍN

Dobiášová Věra, Hájková Jiřina a MĚSTO HORNÍ JIŘETÍN

TI SOKOL LOS GATOS
HORNÍ JIŘETÍN

14:00 – 17:00

- *prohlídka školy a tříd*
- *práce na interaktivní tabuli*
- *nádobna PC*
- *keramická dílna*
- *prohlídka knihovny, šákovské kuchyně a dílen*
- *chemická laboratoř*
- *deskové hry*
- *fotografie z akcí školy*
- *historie školy v kronikách*
- *prohlídka školní družiny (v budově č.p.300) je možná do 16:00*

15.3.2017

8:55—11:40 možnost podívat se do výuky

Základní škola a Mateřská škola
Horní Jiřetín

Vás zve na

DEN OTEVŘENÝCH DVĚŘÍ ZŠ

nejen pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče

v budově ZŠ (č.p. 126 - u kostela)

WWW.ZSMSHORNIIJIRETIN.CZ

**Školní vzdělávací program
Cesta za poznáním**

Co naše škola nabízí...

- * individuální přístup
- * tým zkušených pedagogů
- * výuka Aj od 1. třídy
- * činnost školního psychologa
- * školní družina
- * zájmová činnost (15 zájmových útvarů)
- * možnost doučování
- * plavecký kurz (1. stupeň)
- * školy v přírodě
- * ozdravné pobyty v zahraničí, sportovní kurzy, adaptační pobyty
- * vybavení interaktivní technologií v každé třídě
- * projektové dny